

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُبْتَلَىٰ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَلَمْ يَأْتِ الْبَأْسَ وَالْكَرْبَ

ŞEHADETİN FAZİLETİ

ile ilgili meseleler

Ömer Faruk

www.ilimvecihad.com

Eserin Adı:

**Şehadetin Fazileti İle
İlgili Meseleler**

Müellif:

Ömer Faruk

Tashih:

Ömer Faruk

Dizgi & Mizanpaj:

ilimvecihad.com

Kapak:

ilimvecihad.com

Web & İrtibat:

ilimvecihad.com

Basım Yılı:

1438 / 2017

İÇİNDEKİLER

1. Mesele: Şehid Dünyadan Ayrılmak Üzereyken	5
2. Mesele: Şehidin Hissettiği Acı	13
3. Mesele: Şehide Kabir Suali Yoktur	15
4. Mesele: Şehidlerin Cesedi Çürür mü?	17
5. Mesele: Ribat Şehidine Has Bir Fazilet	19
6. Mesele: Şehidler Kıyametten Önce de Cennete Girerler	23
7. Mesele: Kıyametten Önce Cennete Sadece Şehidler Mi Girer?	25
8. Mesele: Şehidlerin Ruhları	27
9. Mesele: Şehidler de Dahil Bütün Ruhlar İçin Geçerli Bir Durum	29
10. Mesele: Şehid Neden Bir Daha Şehid Olmak İster?	31
11. Mesele: Sûra Üflendiğinde Şehidler Korkmaz ve Ölmezler	33
12. Mesele: Şehide Neden “Şehid” Denilir?	37
13. Mesele: Şehidin Akrabasından 70 Kişiye Şefaet Etmesi	39
14. Mesele: Şehidlerin Mertebeleri Aynı Değildir	41

Allah Teâlâ'nın kanunlarının hakim
olması ve mustazaflar uğrunda savaşan
ve ribat tutan bütn vasat, mutedil
Trk mcahidlerine hediyemdir!

Bismillâh, ve'l-hamdu lillâh,
ve's-salâtu ve's-selâmu alâ Raslillâh

1. MESELE

ŞEHİD DÜNYADAN
AYRILMAK ÜZERİYKEN

a) Günahlarının Affedilmesi

Mutemed rivayetlerden öğreniyoruz ki; ihlas üzere can veren bir şehid henüz dünyadayken kanının dökülen ilk damlasıyla günahları affedilir. Âli İmrân 195. ayetinde Allah Teâlâ kendi yolunda öldürülenlerin günahlarını sileceği müjdesini vermiştir.

San'ânî, Muzhirî, İbnu'l-Melek er-Rûmî gibi kimi hadis şârihleri (*rahimehumullah*) şehidin affedilen günahlarını 'küçük olsun büyük olsun bütün günahlar' diye şerh etmişlerdir. Birçok şârih ise 'sadece küçük' veya 'hem küçük hem de büyük' diye bir açıklama getirmeyip 'bütün günahlar' demişlerdir.

Ancak bu aftan kul hakları ise müstesnadır. Müslim'in (*rahimehullah*) rivayetine göre Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*): "Borç hariç şehidin bütün günahları affedilir" demiştir. Yani şehadet sadece Allah'ın haklarına keffâret olur, borç ve borç gibi -beden, mal ve ırz (onur) la alakalı- kul haklarına ise keffâret olmaz, bu haklar ancak hak sahibinin düşürmesiyle düşer. Bu, üzerindeki kul hakkını yerine getirme (helallik isteme, ödeme) imkanı olup da bunu yapmamış olan şehidler için geçerlidir. Lakin buradan bu şehidler için hiç nimetlendirilmedikleri veya onlara azap gören müslümanlar gibi azap edildiği anlamı çıkarılamaz. Allah (*celle celâluh*) onları ya başka bir şekilde cezalandırır (mesela; kimi âlimler Ahmed, İbn Hibbân ve Hâkim'in *-rahimehumullah-* rivayet ettikleri hasen bir hadiste

bahsedilen; ‘cennete giremeyip sabah ve akşam cennetten rızıklarının çıkarıldığı şehidler’ ile kastedilenlerin üzerlerinde borç olan şehidler olduğunu söylemişlerdir) ve kıyamet gününde iyiliklerinden alıp hak sahibine verir ya da hiç cezalandırmaz ve hak sahibini razı olacağı bir karşılıkla razı eder.

Kul hakkını yerine getirme konusunda samimi olup da buna imkan bulamamış olan şehidler için ise Allah’ın hak sahibini razı etmesi umulur. Kurtubî (*rahimehullah*) böyle söylemiştir.

b) Cennetteki Yerini Görmesi

Malum hadisinde Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şehidin Allah katında 6 özelliğinin/faziletinin olduğunu bildirmiştir. Bu sayı başka bir rivayette 7, diğer bir rivayette ise 8 olarak ifade edilmiştir. Bu özelliklerin ‘toplamı’ sadece şehidlere hastır, şehid olmayanlar için ise söz konusu değildir. Ve kişi sadece ‘şehid’ olmasıyla bütün bu faziletleri bi iznillâh elde eder, bunun için çok salih amel sahibi olması şart değildir (elbette ki bütün şehitlerin derecesi aynı değildir, buna en son meselede değinilmiştir.)

İşte bu faziletlerden biri de; ihlas üzere can veren bir şehidin dünyadan ayrılmak üzereyken/ruhu çıkarken ona cennetteki yerinin gösterilmesidir. Bununla ilgili Şehid Şeyh Hâris en-Nazârî’den (*Rabbim şehadetini kabul etsin*) dinlediğim bir kıssayı nakletmek istiyorum; Mücahidin biri bir korumalığın arkasında çatışırken başına bir kurşun isabet edip şehit düşmüş. Sonra birisi onu rüyasında görüp sormuş: “kurşun geldiğinde ne oldu, neler yaşadın?” O da şöyle demiş: “Ben de bilmiyorum, başımı kaldırıp sıkıyor sonra eğiliyordum. Derken bir daha başımı kaldırdım ve dünyayı ağaçlık ve yeşillik olarak gördüm.”

c) Hurinin Gelmesi

Şehid henüz dünyadayken gerçekleşen bir hadise de hurinin onun yanına gelmesi/onu karşılamasıdır.

Bu konuda bildiğim güvenilir rivayetleri nakledeceğim. Fakat ondan önce cennet kadınlarının en çok kendisiyle tabir edildiği الحور العين (el-hûr el-în) ifadesinin manasını açıklayalım; حور kelimesi cem'dir (çoğuldur), müfredi (tekili) حوراء (havrâ'dır) Bunun manası; "gözünün beyazı bembeyaz, siyahı da simsiyah olan"dır. العين kelimesi ise عیناء (aynâ)'nın cem'idir. Bu da; "gözü geniş olan" demektir.

Konuyla ilgili rivayetler;

- Beyhakî'nin (rahimehullah) hasen bir isnadla rivayet ettiği ve Munzirî'nin (rahimehullah) "Sahîhu't-Terğîb ve't-Terhîb"inde de geçen bir hadise. İbn Ömer'in (radiyallahu anh) anlattığına göre; Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) ve ashabı (radiyallahu anhum) bir gazve için yolda giderlerken bir bedevinin evine uğramışlar. Bedevi onları görünce: "bu kavim de kimdir?" diye sormuş. "Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ve ashabı, savaşmak istiyorlar" denilmiş. Sormuş: "Peki dünya meta elde ederler mi?" Denilmiş ki: "Evet, ganimet elde ediyorlar sonra da Müslümanlar arasında paylaşıyor." Ve bedevi de savaşa katılmak için devesini almış ve onlarla beraber yola koyulmuş. Yolda giderken devesiyle Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'e yakınlaşmaya başlamış. Bunu gören sahabe devesini Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'e yaklaşmasından engellemişler. Bunun üzerine Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem): "Onu bırakın! Nefsim elinde olana yemin olsun ki o CENNET MELİKLERİNDENDİR" buyurmuş. Sonra savaş başlamış

ve bu bedevi şehid düşmüş. Şehid olduğu haberi Nebi (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'e bildirilmiş ve gelip sevinçli bir halde yanı başında oturmuş. İlk başta gülmüş ve sonra yüzünü ondan çevirmiş. Sahabe demiş ki: “Ey Allah’ın Rasûlü! Seni ilk başta sevinçli ve güler olarak gördük, ama sonra yüzünü ondan çevirdin!” Şöyle demiş: “Sevinmem, ruhunun Allah’a karşı olan hürmetini gördüğümünden ötürüdür. Yüzümü çevirmeme gelince; çünkü onun el-hûr el-în’den olan zevcesi şu anda başının ucunda.”

İsmi bilmediğimiz, sıradan, “peki dünya metayı elde ederler mi?” diye soran bir bedevi! Allah için savaşır şehit düşerek cennetin krallarından oldu!

- Enes (*radiyallahu anh*) anlatıyor: “Siyah bir adam Nebi (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’e geldi ve: “Ey Allah’ın Rasûlü! Ben, siyah, kokusu kötü, yüzü çirkin ve hiçbir malı olmayan biriyim. Şimdi ben bunlara karşı öldürülene kadar savaşsam nerede olacağım” dedi. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) de: “cennette” dedi. Ve savaştı, ta ki öldürüldü. Nebi (*sallallahu aleyhi ve sellem*) onun yanına geldi ve şöyle dedi: “Allah yüzünü beyazlattı, kokunu güzelleştirdi ve malını çoğalttı.” (Enes diyor ki): “Ya bu adam için ya da başka bir (şehid) için şöyle dedi: “Onun el-hûr el-în’den olan zevcesini gördüm ki, yünden bir cübbesini çekiştirip onunla cübbesinin arasına giriyordu.” (Bu hadisi Hâkim rivayet edip: “Müslim’in şartı üzerine sahihtir” demiş ve Zehebî *-rahimehullah-* da Ona bu hükmünde muvafakat etmiştir. Keza el-Elbânî de sahih demiştir.)

- Sahabi olup olmadığı ihtilafli olan Yezîd b. Şecera şöyle demiştir: “...İnsanlar savaş için saf haline/karşı karşıya geldikleri zaman semanın, cennetin ve cehennem kapıları açılır, el-hûr el-în (huriler) süslendirilir (bir rivayette: “dünya semasına indirilir”) ve gelip (onlara)

bakarlar. Adam düşmana doğru ilerlediği zaman: “Allah’ım! Ona yardım et” (bir rivayette: “Onu sabit kıl”) derler. Geri çekildiği zaman ise ondan gizlenirler ve: “Allah’ım! Onu affet” derler. (Sonra Yezîd şöyle demiştir:) “Onları (kâfirleri) yorun/zorlandırın (bütün gücünüzü sarfedin.) Babam, anam size feda olsun. Hurileri (geriye çekilerek) utandırmayın. Şehidin kanından dökülen ilk damla, işlediği her günaha keffâret olur ve el-hûr el-în’den iki zevce onun yanına iner, yüzünden toprağı sillerler ve derler ki: “İşte senin için vakit geldi.” O da onlara: “Sizin için de vakit geldi” der.” (Heysemî -rahimehullah- şöyle demiştir: “Bunu Taberânî -rahimehullah- iki yoldan rivayet etmiştir. Bu yollardan birinin ravileri sahih hadis ravileridir.” El-Elbânî -rahimehullah- Heysemî’nin bu hükmünü naklettikten sonra şöyle demiştir: “Bu, Onun dediği gibidir. Bilakis bu sahih bir isnaddir.”)

- Ebu Hureyre’den (radiyallahu anh) şöyle dediği rivayet edilmiştir: “Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)’in yanında şehidden söz edildi, şöyle dedi: “Yer, şehidin kanından kurumaz ki (henüz kanı kurumadan önce) onun yanına hızlıca (el-hûr el-în’den) iki zevcesi gelir. O ikisi adeta, (ne ekinin ne de ağacın bulunduğu) boş bir yerde yavrularını kaybetmiş (ve sonra bulmuş) iki deve gibidirler (أظلتنا rivayetine göre ise mana: ...yavrularını (güneşe karşı) gölgeleyen iki deve gibidirler.)”

Yani bu develerin yavrularına hasretle, özlemle, şefkatle gelip yaklaştıkları gibi iki huri ona gelip yaklaşır. (Bunu İbn Mâce ve Ahmed -rahimehumallah- rivayet etmişlerdir. Heysemî, Bûsîrî, Şuayb el-Arnaût -rahimehumallah- bunun isnadının “zayıf” olduğunu belirtmişlerdir. El-Elbânî: “cidden zayıftır” demiştir. Ancak Ahmed Şâkir (rahimehullah) ise isnadının sahih olduğuna hükmetmiş ve zayıf olduğu hükmünü tenkit etmiştir.)

Hurilerle Alakalı İki Mesele

1- Şehidin 72 Huriyle Evlendirilmesi

Nebi (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şehide ait 6 (veya 7 veya 8) faziletten biri olarak: “*el-hûr el-în'den 72 zevceyle evlendirilir*” demiştir. Evet, şehid cennette 70 değil, 71 değil, tam 72 huriyle evlendirilecektir. Şayet rivayetteki rakam “70” olsaydı o zaman; “burada tam bu sayı değil de çokluk da kastedilmiş olabilir” diyebilirdik. Çünkü Araplar 70 rakamıyla çokluğu da kastederler. Molla Aliyy el-Kârî (*rahimehullah*) 72 ile kastedilenin tam 72 olduğunu belirttikten hemen sonra bu sayının şehide verilecek huri sayısının en azı olduğunu, bunun daha da arttırılabileceğine hiçbir maninin bulunmadığını söylemiştir.

2- Hurilere Ulaşmak İçin Cihad Etmek

Genelde şehide verilecek nimetleri özelde ise hurileri elde etmek için cihad etmekte hiçbir beis yoktur, bir mücahid bundan ötürü kınanamaz, ayıplanamaz. (Bkz: İhkâmü'l-Ahkâm, İbn Dakîk el-İd, 4/248) İbnu'n-Nehhâs (*rahimehullah*) bundan başka bir amacı tasavvur etmeksizin sadece bunlar için cihad etmek hakkında bazılarının, şehadet rütbesine ulaşmak için bu kastın yeterli gelmeyeceğini söylediklerini, ancak zahir ve sahih olanın ise yeterli geleceğini, bu meseleyi bazı şeyhlere sorduğunu ve onların da böyle cevap verdiklerini söylemiştir. (Bkz: Meşâriü'l-Eşvâk ilâ Masârii'l-Uşşâk 2/613)

Mücahidin bu niyetle beraber ‘Allah’ı görmek’, ‘Allah bunu emrediyor’, ‘Allah’ın kelimesi yüce olsun’ v.s. gayelerini de niyet ederek cihad etmesi elbette ki en güzel olandır.

2. MESELE

ŞEHİDİN
HİSSETTİĞİ ACI

Müslüman-kafir, salih-facir herkes şu veya bu şekilde ölüm sekerâtını (sarhoşluğunu), ölümün zorluğunu tadacaktır. Mahlukatın en faziletlisi olan Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bile ölümün şiddetini tatmıştır. Lakin şehid bundan müstesnadır. Tirmizî, Nesâî ve İbn Mâce (*rahimehumullah*)’ın rivayetlerine göre şehidin ruhu çıkarken hissettiği acı sadece الْقَرْصَةَ (karsa) acısı kadardır. Kimileri bunu “karınca ısırığı”, kimileri “cimikleme”, kimileri de “pire ısırığı” olarak açıklamışlardır.

Hâris en-Nazârî: “*Sen cennetteki yerini gördüğünde hiç acı hisseder misin? Dünya’da Yûsuf (aleyhisselam)’ın güzelliğini gören kadınlar ellerini kesip yaralamış, ama bunun acısını hissetmemişlerdi. Bu böyleyse ya cennetteki yerini gören şehit nasıldır?*”

3. MESELE

ŞEHİDE
KABİR SUALİ YOKTUR

Müminler, münafık kâfirler ve -İbnu'l-Kayyim gibi kimi âlimlere göre- halis kâfirler kabir sualine tabi tutulurlar. O kabir suali ki, Buhari ve Müslim'in (*rahimehumallah*) rivayet ettikleri bir hadisinde Nebi (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur: “Sizler kabirlerde Mesîh deccal fitnesi gibi veya (râvinin şekki) ona yakın (bir büyüklükte) imtihan edilecek (sual olunacak)sınız.” O deccal fitnesi ki, Nebi (*sallallahu aleyhi ve sellem*): “Âdem’in yaratılışından kıyametin kopması arasında Deccal’den daha büyük bir hadise yoktur.” demiştir. Tirmizî’nin rivayet ettiği, el-Elbânî’nin sahih olduğuna hükmettiği, Şuayb el-Arnaût’un: “*isnadı kaviyy’dir*” dediği bir rivayete göre o kapkaranlık ve daracık bir yerde sorguya çekmek için gelen iki meleğin yüzleri siyah, gözleri mavidir.

İşte -asıl itibariyle- akılların durup dillerin tutulduğu böyle zorlu, şiddetli bir imtihandan şehidler müstesnadır. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle demiştir: “Şehidin başının üzerindeki kılıçların parıltısı fitne (imtihan, yani kabir suali) olarak yeter.” (Nesâî. el-Elbânî: “*Senedi sahihtir.*”) Sindî (*rahimehullah*) şöyle demiştir: “Yani kılıçlar karşısında sebatları ve ruhlarını Allah’a feda etmeleri imanlarının delilidir, dolayısıyla suale ihtiyaç yoktur.”

4. MESELE

ŞEHİDLERİN
CESEDİ ÇÜRÜR MÜ?

Yer'in peygamberlerin cesetlerini yemediği gibi şehitlerin cesetlerini de yemediğini bildiren bir delil gelmemiştir. Evet, eski ve yeni zamanda bazı şehitlerin uzun bir müddet sonra kabirleri açıldığında cesetlerinin çürümediği görülmüştür. Örneğin; Sahih-i Buhari'de geçtiğine göre Câbir b. Abdillah (*radiyallahu anh*), Uhud'ta şehid düşmüş ve Allah Teâlâ'nın arada bir hicab ve elçi olmaksızın direk konuştuğu babası Abdullah b. Harâm'ı (*radiyallahu anh*) başkasıyla beraber defnedildiği kabirden tekli kabre nakletmek için defninden 6 ay sonra çıkarmış ve kulağındaki az bir değişikliğin dışında Onu defnedildiği günkü gibi bulduğunu söylemiştir. Ancak bu gibi durumlardan genel olarak şehitlerin cesedinin çürümediği ve çürümediği görülen şehitlerin kıyamete kadar da böyle kalacakları anlamı çıkarılamaz.

5. MESELE

RİBAT ŞEHİDİNE
HAS BİR FAZİLET

Düşmana sınır olan bir bölgede nöbet (ribat) tutarken şehid olan biri için Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*): “...onun için (*hayattayken*) yaptığı ameli câri olur (*takdir edilir*)...” diye haber vermiştir. (Müslim, Tirmizî, Nesâî) Yani yaptığı amelinin ecri ölümünden sonra kıyamet gününe kadar da devam edip ölümüyle kesilmez.

Bir açıklamaya göre yaptığı amelinden kasıt “ribat”tır. Az evvel naklettiğimiz ifadesinin hemen öncesinde Nebi (*sallallahu aleyhi ve sellem*): “Allah yolunda bir gün bir gecelik ribat bir aylık (*nafile*) oruçtan ve (*nafile*) namazdan daha hayırlıdır.” demiştir. Buna göre ribat şehidi için her gün kıyamete kadar en azından bir aylık nafile oruç ve nafile namaz ecri yazılır.

Ribatın ecri hakkında bundan başka rivayetler de varid olmuştur. Bunlardan bir kaçı;

- “Allah yolunda bir saat ribat, *haceru’l-esved*’in yanında kadir gecesini kıyamla ihya etmekten daha hayırlıdır.” (İbn Hibbân, Beyhakî. El-Elbânî ve Şuayb el-Arnaût sahih olduğuna hükmetmişlerdir. Kadir gecesini ki 83 kûsür seneden daha hayırlıdır. Ve Nebi *-sallallahu aleyhi ve sellem-*’den sabittir ki Mescid-i Haram’da kılınan bir namaz başka yerlerde kılınan 100.000 namazdan daha faziletlidir!)

- “Size kadir gecesinden daha faziletli bir geceyi bildireyim mi? (Şehid olup) ailesinin yanına dönemeyebileceği tehlike yerinde ribat tutan kişi.”

(Nesâî/es-Sünenu'l-Kubrâ, Hâkim, Beyhakî, İbn Ebî Şeybe. Hâkim ve Zehebî sahih demişlerdir.)

- “*Bir aylık ribat sene orucundan daha hayırlıdır...*” (Taberânî. el-Elbânî bunun sahih olduğuna hükmetmiştir.)

- “*Kim müslümanların ötesinde bir gece (başka bir lafızda: bir gün) ribat tutarsa onun için arkasında oruç tutan ve namaz kılanların eciri vardır.*” (Munzirî: “*Bunu Taberânî “el-Evsat” ta “ceyyid” bir isnadla rivayet etmiştir.*” Heysemî: “*Ravileri güvenilirlerdir.*” Ancak el-Elbânî bu hadise uydurma demiştir.)

Birbirinden farklı ecirler bildiren bu ve diğer rivayetler hakkında alimler, ribat tutulan bölgenin tehlikesinin veya Müslümanlar için öneminin veya fazilet açısından ribat tutulan vaktin veya ribat tutanların ihlasının farklılığına göre ribat ecrinin değişeceğini söylemişlerdir.

Binaen aleyh; ribatta şehit düşen biri için bu ribat ecirlerinden biri kıyamet gününe kadar yazılır.

Başka bir açıklamaya göre yaptığı amelinden kasıt; “ribatı halinde yaptığı ameller ve ribat”tır. Kurtubî böyle söylemiştir. Yani ribat sevabıyla beraber ribat tutarken yaptığı salih amellerin sevabı da onun için devam eder.

En azından şunu söyleyebiliriz ki; ribat şehidine ribatının eciri kıyamete kadar ulaşır. Nitekim yukarıda naklettikimiz; bir aylık ribatın sene orucundan daha hayırlı olduğunu bildiren rivayetin sonunda Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem): “...*(ribat tutarken ölen) kimse için Allah onu diriltinceye kadar ribat tutanın eciri (ribat sevabı) cari olur.*” demiştir. Allahu Ekber! Bu ne büyük bir fazilet!

Nevevî (*rahimehullah*) başta geçen Müslim rivayetinin şerhinde şöyle demiştir: “Ölümünden sonra amelinin onun için cari olması ona has bir fazilet olup bunda hiç kimse ona ortak olmaz. Bu açık bir şekilde bu rivayetin dışında şöyle gelmiştir: “Her ölünün ameli mühürlenir (defteri dürülür) sadece ribat tutan müstesnadır. Allah onun için amelini kıyamet gününe kadar artırır/katlar.” (Tirmizî, Ebu Dâvud)

6. MESELE

ŞEHİDLER KIYAMETTEN
ÖNCE DE CENNETE GİRERLER

İshak b. Râheveyh (*rahimehullah*) şehidlerin kıyametten önce de cennette olduklarında ilim ehlinin icma ettiğini nakletmiştir. Güvenilir rivayetlerden öğreniyoruz ki şehidler sabah ve akşam cennete girer ve orada/cennet bahçelerinde istedikleri gibi dolaşırlar; Ağaçlarına konup meyvelerinden yerler. Sudan, süttten, leziz içkiden ve baldan olan nehirlerine gelip içerler. Birbirleriyle tanışıp görüşürler. Cennette gezdikten sonra meskenlerine; arşın altında asılı olan altından kandillere döner, orada istirahat ederler. İşte şehidler Allah katında böyle bir hayatla diridirler. (Bizim katımızda ise diri değildirler!)

7. MESELE

KIYAMETTEN ÖNCE CENNETE
SADECE ŞEHİDLER Mİ GİRER?

İbn Abdilberr, İbnu'l-Arabî, Kurtubî, İzz b. Abdisselam gibi kimi alimler (*rahimehumullah*) kıyametten önce cennete sadece şehidlerin girebildiğini, şehit olmayan cennetliklere ise -rivayette geçtiği üzere- sabah ve akşam cennetteki yerlerinin gösterildiğini, ama buna ulaşamadıklarını söylemişlerdir. Hatta İbnu'l-Arabî bunda icma olduğunu nakletmiştir.

İbnu'l-Kayyim, İbn Kesîr gibi kimi alimler (*rahimehumullah*) ise bunun sadece şehide has olmayıp cennetlik olan diğer müminler için de geçerli olduğu görüşündedirler. İbnu'l-Kayyim özellikle de hiç şüphesiz onlardan daha faziletli olan siddîkların cennette olduklarını, aksi halde Ebubekir, İbn Mes'ûd, Ebu'd-Derdâ gibi sahabilerin (*radiyallahu anhum*) cennette olmayıp sıradan bir şehidin ise cennette olduğunu söylemenin lazım geleceğini söylemiştir.

8. MESELE

ŞEHİDLERİN RUHLARI

Farklı gözükten rivayetler nedeniyle ulema şehidlerin ruhları hakkında değişik görüşler ileri sürmüşlerdir;

İbn Abdilberr, Kâdı İyâd gibi kimi alimler (*rahimehumullah*) şehidlerin ruhlarının bir bedene sokulmaksızın kuş suretine dönüştürüldüğü görüşündedirler.

Suyûtî, Enverşâh Keşmîrî, Şâh Veliyyullah Dihlevî gibi kimi ulema (*rahimehumullah*) ise şehidlerin ruhlarının kendileri için hazırlanmış bir kuşun bedenine sokulduğunu söylemişlerdir. Rivayetlerde şehidlerin ruhlarının “yeşil kuşların kursaklarında” olduğu ifade edilmiştir. Bir rivayette: “sığırcık kuşları gibi yeşil kuşların içindedir” denilmiştir. (Başka bir rivayette: “beyaz kuş suretinde” geçmektedir.)

İbnu’l-Kayyim (*rahimehullah*) farklı gözükten bu rivayetleri; ‘ruhları kuş gibi olup kuşların içindedir’ diye cem etmiştir. Ve İbnu’l-Kayyim şehid olmayan cennetlik müminlerin ruhlarının ise bir bedene sokulmaksızın kuş suretinde/kuş gibi olduğunu, ama şehidlerin bir beden vasıtasıyla nimetlendikleri için nimetlenmelerinin diğerlerinden daha kamil manada olduğunu söylemiştir. İşte şehidlerin ruhları kıyamet gününe kadar bu hallerden biri üzeredir.

9. MESELE

ŞEHİDLER DE DAHİL
BÜTÜN RUHLAR İÇİN
GEÇERLİ BİR DURUM

Meşhur olan görüşe göre berzah/kabir hayatı nimeti ve azabı maslen ruha yöneliktir ama cesedin ruhla bir bağlantısı olup ruha tabi olarak ceset de bundan nasibini alır. Yani dünyadaki tam aksi; dünyada nimet ve azap cesede olur, ruh da ona tabidir. Mesela insan güzel bir şey yiyip içtiğinde bundan ilk cesedi sonra da ruhu faydalanır. Cennet ve cehennem hayatında ise nimet ve azap hem ruha hem de cesede yönelik olacaktır. Böyle olacağı için şehidler en kâmil manada cennette nimetlendirileceklerdir (yeme, içme v.s.'in kemali cennettedir.)

Yeri gelmişken belirtelim; şehidler kazandıkları nimetlerin hepsine kıyametten önce ulaşamazlar. Mesela -İbnu'l-Kayyim'in dediğine göre- kendileri için hazırlanmış cennetteki özel yerlerine/evlerine ancak kıyamet günü girebileceklerdir, fakat bundan önce cennetteki yerleri onlara sabah ve akşam gösterilir. Sahih-i Buhari'deki bir rivayette geçtiğine göre Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) rüyasında şehidler yerine girdiğini görmüş ve oradan daha güzel hiçbir yer görmediğini söylemiştir.

10. MESELE

ŞEHİD NEDEN BİR DAHA
ŞEHİD OLMAK İSTER?

Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) cennete giren hiçbir kimsenin dünyaya dönmeyi istemeyeceğini, ancak şehidin ise gördüğü ikramlardan/şehadetin faziletinden ötürü bir daha dünyaya dönüp 10 defa (yani defalarca) öldürülmeyi temenni ettiğini bildirmiştir. (Buhari, Müslim) (İbn Battâl: “*Bu hadis, şehadetin fazileti ve buna teşvik hakkında gelen rivayetlerin en büyüğüdür.*”) Müslim ve Tirmizî (*rahimehumallah*)’ın rivayetlerine göre; Allah (*celle celâluh*) şehitlere: “*başka bir şey istiyor musunuz*” demiş, onlar da: “*biz cennette istediğimiz gibi dolaşırken daha ne isteyelim?!*” demişler. Allah bu soruyu onlara üç defa sormuş. Bir şey istemeden bırakılmayacaklarını görünce: “*Ya Rabb! Ta ki senin yolunda bir kere daha öldürülim diye senden ruhlarımızı cesetlerimize döndürmeni istiyoruz*” demişler. Ve Allah bir ihtiyaçlarının olmadığını görünce bırakılmışlardır. Nebi (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Allah’a yemin ederek defalarca diriltiği Onun yolunda savaşıp öldürülmeyi istemiştir. (Buhari, Müslim)

Şehidin bir daha şehid olmayı istemesinin sebebini Ebu’l-Muzaffer Avnuddîn (*rahimehullah*) -manen- şöyle açıklamıştır; şehid o kadar çok nimetle karşılaşır ki bunun şükrünü eda edemediğinden ötürü utanır ve bu nimetlerin bir kısmının şükrünü yerine getirmek (ve -Molla Aliyy el-Kârî’nin dediği gibi- böylece Allah’ın rızasının artması) için dünyaya dönme talebinden başka isteyecek bir şey bulamaz.

11. MESELE

SÛRA ÜFLENDİĞİNDE ŞEHİDLER
KORKMAZ VE ÖLMEZLER

Allah (*celle celâluh*) sûra ilk üfürüldüğünde göklerde ve yerde kim varsa herkesin korkacağını (Neml 87) ve sonra öleceğini (Zümer 68) (sûra üfürmenin 3 defa olacağını söyleyen alimlere göre; sûra ilk üfürüldüğünde herkesin korkacağını, ikinci defa üfürüldüğünde ise herkesin öleceğini) ancak dilediklerinin ise bundan müstesna olduğunu haber vermiştir. İstisna edilenlerin kimler olduğu hususunda çeşitli görüşler ileri sürülmüştür; ‘Peygamberler’, ‘Cibrîl, Mikâîl, İsrâfil, ölüm meleği ve arşı taşıyan 8 melek’ v.s...

Ancak özel olarak bildirilmiştir ki; şehidler bu istisnaya dahil olanlardır. Ebu Hureyre’den (*radiyallahu anh*) nakledildiğine göre Nebi (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Cibrîl (*aleyhisselam*)’a: “*Sûra üfürülür ve göklerde bulunanlar ve yerde bulunanlar ölür, ancak Allah’ın diledikleri müstesna*” (Zümer, 68) ayeti hakkında: “*Allah’ın kendilerini öldürmeyi dilemediği kimseler kim?*” diye sormuş, O da: “*Onlar Allah (azze ve celle)’nin şehidleridir*” demiştir. (Bunu Hâkim rivayet etmiş ve: “*Bu, isnadı sahih olan bir hadistir...*” demiş, Zehebî de: “*Buhari ve Müslim’in şartı üzere sahihtir*” diyerek sıhhat hükmünde Ona muvafakat etmiştir. İbn Hacer el-Askalânî *-rahimehullah-*: “*Ravileri güvenilir-dir*” demiştir.) Beyhakî (*rahimehullah*) “Şuabu’l-Îmân”da bu hadisi naklettikten sonra şunu kaydetmiştir: “*Çünkü Allah (azze ve celle) kitabında: “diridirler, rableri katında rızıklandırılırlar” diye haber vermiştir. Bu sebeple birinci üflemede ölecek kimseler arasında ölmeyeceklerdir.*”

Şehide ait 6 (veya 7 veya 8) faziletten biri olarak Nebi (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’in bildirdiği: “en büyük korkudan emin kılınır” dan kasıt bir açıklamaya göre sûra üfürüldüğünde yaşanacak korkudur.

12. MESELE

ŞEHİDE NEDEN
“ŞEHİD” DENİLİR?

Bu konuda birkaç görüş ileri sürülmüştür. Bunlardan bazıları;

- a) Çünkü ruhları daha kıyamet kopmadan önce cennete girer; oraya şahit olur. Şehid olmayan müminler ise kıyamet gününden önce cennete giremezler.
- b) Çünkü ruhu çıkarken cennetteki yerine şahit olur.
- c) Çünkü zahir haline göre müminler onun imanına, hüsnü hatimesine şahitlik eder.
- d) Çünkü üzerinde şehid olduğuna şahitlik eden ve kıyamet gününde de edecek olan kan vardır. (Buhari ve Müslim'in rivayetlerine göre şehid yarasından kan fişkırlarak diriltilecektir. Rengi kan rengi, kokusu misk kokusudur.)

13. MESELE

ŞEHİDİN AKRABASINDAN
70 KİŞİYE ŞEFAAT ETMESİ

Şehide ait 6 (veya 7 veya 8) fazilet saydığı hadisinde Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem): “Akrabasından/yakınlarından (başka bir rivayette: “ehl-i beytinden”) 70 kişiye şefaati eder (başka bir okunuşa göre: “70 kişi hakkında şefaati kabul edilir”) demiştir. “70” ile kastedilen tam 70 rakamı da olabilir, çokluk da. Önceden de belirtmiştik ki; Araplar 70 rakamıyla çokluğu da kastederler.

Şehide bu hak tanınmış olmasına rağmen birçok günah sahibi annelerin, babaların, kardeşlerin, eşlerin, v.s.’in, yakınlarının cihad etmesini istemeyip hatta buna engel olmaları, şehid olur diye korkmaları, şehid olmamasını temenni etmeleri ne acı bir mahrumiyet!

Molla Aliyy el-Kârî (rahimehullah) “akrabasından” ifadesini: “yani yakınları ve sevdikleri/dostları” diye açıklamıştır. Münâvî (rahimehullah) şehidin şefaatten bahseden başka bir rivayeti şerh ederken: “sevdiklerin hakkında” ifadesini kullanmıştır. Bu şerhlerin zahirinden anlaşıldığına göre şehid, yakını olmayan dostları, arkadaşları için de şefaati edebilecektir. Allah Teâlâ doğruyu en iyi bilendir.

14. MESELE

ŞEHİDLERİN MERTEBELERİ
AYNI DEĞİLDİR

Bütün şehidler Allah Teâlâ katında aynı ve eşit nimetlere sahip olmayıp dereceleri/halleri farklıdır. Bunu ifade eden bir hadisinde Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: “Öldürülenler (şehidler) 3’tür:

1) *Canı ve malıyla çıkmış (ve cihad etmiş kamil/salih) mümin bir adam; O ki düşmanla karşılaşmış ve öldürülünceye kadar savaşmıştır. İşte bu sadrı (takvaya) açılmış/(kalbi riya, kibir, hased v.s.’den) arındırılmış kimse, arşının (gölgesi) altındaki Allah’ın çadırındadır, Nebiler ondan sadece peygamberlik derecesiyle üstündürler.*

2) *Günah ve hatalar/kusurlar işlemiş mümin bir adam; O ki düşmanla karşılaşmış ve öldürülünceye kadar savaşmıştır. İşte bu (yani şehadet) tertemiz yapandır, günah ve hatalarını silmiştir. Muhakkak ki kılıç hataları silip yok edendir. Ona denilir ki: “Cennetin 8 kapısından istediğinden gir.” Ki cennetin 8 kapısı vardır -cehennemin ise 7 kapısı vardır- ve cennetin kapılarından bazıları bazısından daha üstündür.*

3) *Canı ve malıyla çıkmış münafık bir adam; O ki öldürülünceye kadar savaşmıştır. Bu kimse ateştedir. Muhakkak ki kılıç nifakı silmez.” (Ahmed, Dârimî, Taberânî, İbn Hibbân, Beyhakî. Suyûtî -rahimehullah-: “Bu, sahih bir hadistir” demiştir. El-Elbânî -rahimehullah- hasen olduğuna hükmetmiştir.)*

Ahmed, Ebu Ya’lâ, Taberânî’nin (rahimehumullah) rivayet ettikleri ve el-Elbânî’nin sahih olduğuna hükmettiği bir rivayete göre;

bir adam Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’e: “Hangi şehidler daha faziletlidir” diye sormuş, O da şöyle cevap vermiştir: “(İlk) safta düşmanla karşılaşıp öldürülene kadar yüzlerini (sağa-sola) çevirmeyenlerdir. İşte onlar cennetin en yüksek odalarında döner dolaşırlar (başka bir manaya göre: “yatarlar” ya da: “döner dolaşır ve yatarlar”) Rabbin onlara güler. Rabbin (dünyada) bir yerde bir kula güldüğü zaman ona hiçbir hesap yoktur.”

Lakin bütün şehidler rızıklandırılmaktadırlar. Kurtubî (*rahimehullah*) bunu ulemadan nakletmiştir. Ve önceden de belirttiğimiz üzere kişi sadece şehid olmasıyla şehide ait 6 (veya 7 veya 8) faziletin hepsini elde eder.

“Allah yolunda öldürülenleri sakın ölümlerini sanma. Bilakis onlar Rableri katında diridirler. Allah'ın, lütfundan kendilerine verdikleriyle sevinçli bir halde rızıklandırılmaktadırlar. Ve arkalarındaki kendilerine katılmamış (henüz şehid olmamış) kimseler için (şehid olduklarında) hiçbir korku olmayacağına ve onların üzülmeceklerine sevinirler.”

(Âli İmrân 169-170)

